

Correctievoorschrift VSBO PBL

2018

tijdvak 1
woensdag 23 mei
07.30 - 09.30 uur

Economie

Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het bijgeleverde programma Wolf.

Zend de gegevens uiterlijk donderdag 31 mei 2018 elektronisch naar het ETE.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-v.s.b.o. d.d. 23-06-2008 (PB. 2008, no. 54). Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

- 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel van het examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wél mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden door het ETE.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Economie PBL eerste tijdvak 2018 kunnen maximaal 48 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 34 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Milan wil een boot kopen

1 C

2 C

3 maximumscore 2

$36 \times f\ 2.858,-$	–	1
$f\ 95.200,-$	$= f\ 7.688,-$	1

Als op de correcte manier gerekend is maar met foutieve bedragen 1 punt toekennen.

4 maximumscore 2

Bewering	Juist	Onjuist
Een levensverzekering is wettelijk verplicht voor een boot.		X
Een cascoverzekering dekt de eigen schade van een boot.	X	
Een opstalverzekering wordt afgesloten voor een boot.		X

3 goed	2
--------	---

1 of 2 goed	1
-------------	---

5 maximumscore 2

Totaal ontvangen	$f\ 50.625,-$	–	
uitgekeerd ($f\ 2.200,- \times 13$) =	<u>$f\ 28.600,-$</u>	=	1
winst	$f\ 22.025,-$		1

Tatiana en haar geld

6 maximumscore 1

zelfvoorziening

7 maximumscore 2

Twee van de volgende antwoorden voor elk 1 punt:

- rekenmiddel

- oppotmiddel

- spaarmiddel

Andere antwoorden ter beoordeling van de docent.

8 A

9 B

10 maximumscore 1

$$f\ 75,54 + f\ 1.252,- - f\ 1.078,48 = f\ 249,06$$

Consumptie

11 maximumscore 2

Situatie	Inkomensvorm
Mevrouw Welch werkt als stewardess bij Jet Air. Zij verdient f 3.200,- per maand.	inkomen uit arbeid
Gerda heeft onroerend goed dat zij verhuurt aan de overheid. Ze ontvangt hiervoor f 10.000,- per maand.	inkomen uit bezit
Juan is werkloos en krijgt f 1.500,- per maand van de overheid.	overdrachtsinkomen

3 goed

2

1 of 2 goed

1

12 maximumscore 3

$$\text{Inkomen Bertold per jaar} = 12 \times f\ 24,70 = f\ 296,40$$

1

$$\text{Inkomen Nita per jaar} = 52 \times f\ 5,70 = f\ 296,40$$

1

Antwoord: geen van beiden

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 3

Voorbeeld	Oorzaak	
Roland is 16 jaar en verdient het minimumloon. Zijn vader doet hetzelfde werk, maar verdient 2x zoveel.	leeftijd / ervaring	1
Een chirurg doet tien operaties per week. Zijn assistente, die veel minder verdient, houdt bij wanneer de patiënten aan de beurt zijn.	opleiding / verantwoordelijkheid	1
Werknemers die 's nachts werken krijgen daarvoor een toeslag op hun loon.	tijdstip van het werk	1

Andere antwoorden ter beoordeling van de docent.

14 maximumscore 1
loon in natura

Vakantie

15 C

16 maximumscore 1
Een van de volgende antwoorden:
- makkelijk om prijzen te vergelijken
- geen kosten van reisbureau

Andere antwoorden ter beoordeling van de docent.

17 maximumscore 2
12,5% van \$210 = \$26,25 1
\$210 - \$26,25 = \$183,75 1

Bij het gebruik van f teken in plaats van \$ teken 1 punt aftrekken.

18 maximumscore 1
ruilmiddel

19 maximumscore 2
Men kan alleen een verzekering afsluiten als er sprake is van een onzekere gebeurtenis.
De verzekerde betaalt premies aan de verzekeringsmaatschappij.
Een opstalverzekering is een schade verzekering.

3 goed 2
1 of 2 goed 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 2

$f\ 232,- / f\ 3.000,-$

$\times 100\% = 7,7\% / 7,73\%$

1

1

Import

21 maximumscore 1

Een van de volgende antwoorden:

- vrij verkeer van diensten
- vrij verkeer van personen
- vrij verkeer van kapitaal.

Andere antwoorden ter beoordeling van de docent.

22 A

23 A

24 B

Ontwikkelingslanden

25 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

Een land met een gesloten economie handelt niet met het buitenland.

26 maximumscore 1

Invoerrechten zorgen ervoor dat een buitenlands product duurder wordt

27 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

Op lange termijn hebben ze meer aan structurele hulp, omdat deze hulp erop gericht is, dat de ontwikkelingslanden zelfstandiger worden.

28 C

29 C

Making America great again

30 A

31 B

32 maximumscore 3

Acties	Import	Export
Veel Amerikanen gaan met Pasen op vakantie in Mexico.	x	
China koopt vliegtuigen bij Boeing fabriek in de VS.		x
Mexico verkoopt ruwe olie aan de VS	x	

33 B

34 C